

Uspeh nemačke antisistemske partije

Alternativa za Nemačku jača retoriku protiv islama

Mark Grim

Etabliranje desnih i ekstremnodesnih partija u parlamentima evropskih država više nije nova pojava već uobičajeni trend. Ovde je Nemačka predstavljala izuzetak. Za sada. Jer partija

Prvi prostor koji se otvorio za delovanje AfD-a je bila kriza u Grčkoj. Nijedna od etabliranih partija nije zastupala odbijanje finansijske pomoći zemljama pogođenih krizom - nijedna osim AfD, kojoj je ovo bila jedina tema. Kada je reč o pomoći Grčkoj, medijski diskurs u Nemačkoj bio je apokaliptičan. Novčani transferi u okviru EU tumačeni su kao napad na male nemačke štediške. U ovom ambijentu nabijenom emocijama, AfD nije čak ni morala da podgreva strahove, već samo da žanje

dominantna snaga. Partija se programski preorijentiše: kritika evra i Evropske unije se stavljaju u drugi plan. Kao jedinu metu svojih napada partija uzima imigracionu politiku Angele Merkel. Ovu temu povezuju sa pretnjama po tradicionalni način života Nemaca, u kojima se AfD profilise kao "glas naroda" koji je u stanju da raskrinka laži političke elite.

Takođe, u pogledu socijalnih pitanja partija je igrala na strah i nezadovoljstvo potencirajući da će, sa

Uspeh AfD je bez sumnje politički potres: Frauke Petri

osnovana 2013. godine - Alternativa za Nemačku (Alternative für Deutschland) beleži u anketama od 12 do 15 procenata podrške birača i njen ulazak u parlament na narednim izborima 2017. godine je gotovo izvestan.

Uspeh AfD nesumnjivo predstavlja politički potres, koji će dugoročno promeniti politički spektar. Od 1957. do 1980. godine u Nemačkoj je bio zastupljen sistem tri partije sastavljen od konzervativnih, socijaldemokratskih i liberalnih snaga. Jedine dve partije koje su od tada bile zastupljene u parlamentu su partija zelenih i neposredno posle ujedinjenja, levica (die Linke). Ovo se pre svega da objasniti kroz činjenicu da su konzervativci (CSU i CDU) uspešno integrirali desne političke ideje u politiku koju u drugim zemljama zastupaju desne populističke partije. Tematski nije bilo mnogo prostora za nove partije dok na scenu nije stupila AfD.

Uspeh AfD-a se pre svega može tražiti u strateški promišljenom pozicioniranju partije. Već pola godine nakon osnivanja, na izborima održanim 2013. godine, partija je, sa tesnih 4,7 odsto podrške birača, propustila ulazak u parlament.

plodove društvene panike. Posle parlamentarnih izbora 2013. godine u partiji su pokrenute programske debate u kojima je Bernd Lucke, profesor ekonomije i jedan od osnivača, pozicionirao AfD kao konzervativnu i neoliberalnu partiju. Zastupao je slobodno kretanje radnika, ali i ograničavanje pristupa

integracijom stranaca, biti manje novca za domaće stanovništvo. Ankete pokazuju da AfD dobija glasove zbog svoje politike prema imigrantima, te nema sumnje da će nastaviti na njoj da insistiraju. Od pre nekoliko nedelja AfD se sve intenzivnije pozicionira protiv islama - koncept koji je već doneo

Imajući u vidu postojeće probleme u vezi sa integracijom, može se očekivati da AfD postane treća najjača partija sa osvojenih 15-20 odsto glasova na izborima 2017.

socijalnim sistemima. Stavovi o azilu tada su bili pre levo-liberalni i podrazumevali su zahtev da se finansijski i socijalni troškovi izbegličke krize ravnomernije raspodele u okviru članica EU. Posle uspeha na lokalnim izborima u leto 2014. godine, na kojima je AfD u istočnim nemačkim pokrajinama Saksioniji, Tiringiji i Brandenburg u ostvario oko 10 procenata, partija se jasno preorijentiše desno. Liberalno ekonomsko krilo predvođeno profesorom Luckeom gubi uticaj, dok se nacionalno konzervativno krilo predvođeno Frauke Petri, Aleksandrom Gaulandom i Bjornom Hekeom nameće kao

dosta uspeha određenim partijama u drugim evropskim zemljama.

Reputaciju antivladajuće partije koju neguje, AfD zasigurno neće izgubiti do parlamentarnih izbora koji će biti održani 2017. godine. Naprotiv, imajući u vidu postojeće probleme u vezi sa integracijom, može se očekivati da AfD postane treća najjača partija sa osvojenih 15-20 odsto glasova. Ako se AfD uspešno integriše u politički sistem, desničarska retorika i radikalne ideje mogu postati normalna pojava u političkom životu Nemačke.

Autor je predavač na Univerzitetu Augzburg